

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเขตเมือง
กรณีศึกษา: เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเขตเมือง กรณีศึกษา: เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

PUBLIC PARTICIPATION IN SOLID WASTE MANAGEMENT OF MUNICIPALITIES IN AN URBAN AREA: CASE STUDY OF NONTHABURI MUNICIPALITY, NONTHABURI PROVINCE, THAILAND

อินทรา อินทร์ดี 4737576 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุธี อยู่สถาพร D.en D (Hons.)(regime 1984), ปิยธิดา ตรีเดช ศ.ด., วงเดือน ปั่นดี ศ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยโดยภาพรวมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมหมู่บ้านตัวอย่างการคัดแยกมูลฝอยภายใต้โครงการรณรงค์ลดปริมาณมูลฝอยในเขตเทศบาลนครนนทบุรี ปีงบประมาณ 2548 เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 307 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ ระหว่างวันที่ 1-15 ธันวาคม 2551 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์แปรผันทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (0.71 ± 0.429) ส่วนรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาปัญหา และการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง (0.75 ± 0.523 และ 1.03 ± 0.541 ตามลำดับ) ส่วนด้านการวางแผน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับต่ำ (0.64 ± 0.533 , 0.64 ± 0.494 และ 0.54 ± 0.511 ตามลำดับ) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยเขตเมืองในภาพรวม คือ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยได้ร้อยละ 24.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ข้อเสนอแนะ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยแก่ประชาชน โดยใช้สื่อที่เข้าถึงประชาชนในชุมชนได้ง่าย และควรมีการวางแผนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเขตเมืองมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน / การจัดการมูลฝอย / เทศบาล

**PUBLIC PARTICIPATION IN SOLID WASTE MANAGEMENT OF MUNICIPALITIES
IN AN URBAN AREA: CASE STUDY OF NONTHABURI MUNICIPALITY,
NONTHABURI PROVINCE, THAILAND**

INTIRA INTHARAT 4737576 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION

**THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUTHEE U-SATHAPORN D.en.D(Hons.)(regime
1984), PIYATHIDA TRIDECH Dr.P.H., WONGDYAN PANDII Dr.P.H**

ABSTRACT

The purpose of this survey research was to examine the public participation in solid waste management as a whole and to investigate the factors influencing the public participation in solid waste management in the municipality of Nonthaburi, Thailand. The sample included 307 household representatives aged 20 years or older, residing in the community that undertook the activity of sorting out the solid waste under the waste reduction project of Nonthaburi municipality in the FY 2005 for a minimum 1-year period. The data was collected by using mailed questionnaires, and the collection was conducted during 1st - 15th December, 2008. The statistic means used included frequency, percentage, mean, standard deviation, mean comparison, One Way Analysis of Variance, and multiple regression analysis.

The results have shown that public participation in waste management was rated moderately (0.71 ± 0.429) in respect of all areas. Regarding income factors, public participation in problem examination and corrective action were rated moderately, 0.75 ± 0.523 and 1.03 ± 0.541 , respectively, while planning (0.64 ± 0.533), benefit gain (0.64 ± 0.494), and follow-up and assessment (0.541 ± 0.511) were rated relatively low. Overall, the factors related to public participation were educational level, social status, knowledge, and information perception at a statistically significant interval ($p < 0.05$). Clearly, information perception was 24.1% predictive of public participation at a statistically significant interval ($p < 0.05$).

For further study, it is suggested that public relations activity should be conducted to provide people with knowledge of participation in solid waste management. To do this, various media can be used to gain access to the community expediently. In addition, activity planning should be done consistently with prospective groups, with the aim that people shall better realize the importance of and participation in waste management in their locality.

**KEY WORDS: PUBLIC PARTICIPATION / SOLID WASTE MANAGEMENT /
MUNICIPALITY**

106 pages